

پنجشنبه ۸ خرداد ۱۴۰۴
۲۶ دی‌جی ۱۴۴۴
۲۹ می ۲۰۲۵
سال سی و یکم
شماره ۸۷۵۲
۲۰ صفحه
قیمت در سراسر کشور: ۱۰۰۰۰ تومان

Iran Newspaper
ISSN1027-1449
Keytitle: IRAN (Tehran)
irannewspaper.ir

بازدید حجت‌الاسلام والمسلمین سیدحسن خمینی از «ایران»

حجت‌الاسلام والمسلمین سیدحسن خمینی، تولیت حرم امام خمینی (ره) روز گذشته از مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران بازدید کرد. یادگار امام در این بازدید سه ساعت، با حضور در تحریریه روزنامه ایران، روزنامه «ایران دیلی»، روزنامه «الوفاق» و روزنامه «ایران ورزشی» از نزدیک با کار بخش‌های مختلف روزنامه آشنا شد. حجت‌الاسلام والمسلمین خمینی علاوه بر دریافت توضیحاتی از علی متقیان مدیرعامل مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران درباره تاریخچه و فرآز و فرودهای مؤسسه، در گفت‌وگو با دبیران و خبرنگاران سرویس‌های مختلف، در جریان نحوه کار آنان و تهیه اخبار و گزارش‌های هر حوزه قرار گرفت. سیدحسن خمینی در گفت‌وگویی کوتاه به پرسش‌های خبرنگاران «ایران» پاسخ داد که متن آن بزودی منتشر می‌شود.

رهبر فرزانه انقلاب در دیدار وزیر کشور و استانداران:

باید به میان مردم رفت و سخنان آنها را شنید

۲

نگاهی به خرید و فروش سلاح گرم در فضای مجازی

فروش مرگ با یک کلیک

۱۱

سفیر ایران در ترکیه از ظرفیت‌های مشترک دو کشور برای ارتقای همکاری‌ها می‌گوید

روایتی از رابطه متوازن تهران-انکار

۱۵

پاستور

واکنش‌ها به یک اظهارنظر مساله ساز در مدینه

عارف: مواضع شخصی افراد ربطی به دولت ندارد

اعضای کابینه به سوالات خبرنگاران پاسخ دادند

تدبیر برای نان و گازوئیل مخالفت با تغییر قانون مهریه

۳۲

روایت نیویورک تایمز از تلاش ویتکاف برای تداوم مذاکرات

چرخش آمریکا به سوی توافق موقت؟

۵

«ایران» به بهانه «تصویب کلیات معاهده مشارکت راهبردی ایران و روسیه» بررسی کرد

نقشه‌ای چند لایه برای آینده تهران و مسکو

۴

تور کنسرت علیرضا قربانی در مجموعه استادیوم آزادی با حضور ۷ هزار نفر آغاز شد

همنوایی شبانه با «ایرانم»

عکس: رضا معتمدیان - ایران

۲۰

بدون روتوش

هزینه جنگ ۶۰۰ روزه برای اسرائیل

محمدحسن فاضلی
کارشناس خاورمیانه

ششصد روز از ۷ اکتبر ۲۰۲۳ گذشته است و هنوز آتش برپاشده از دستور آغاز طوفان الاقصی از سوی محمد صیف خاموش نشده و نبرد میان فلسطینی‌ها و اسرائیلی‌ها در جریان است. آتشی که طولانی‌ترین نبرد تاریخ مساله فلسطین را به نام خود ثبت کرده است. روزنامه عبری کالکالیست به همین بهانه پرونده‌ای از آمار و ارقام از این نبرد طولانی منتشر کرده است. براساس این گزارش ۶۰۰ روز جنگ ۱۴۲ میلیارد دلار (۴۰ میلیارد دلار) هزینه داشته است. این درحالی است که کسری بودجه تا پایان سال ۲۰۲۴ به ۱۰۶ میلیارد دلار (۳۰ میلیارد دلار) رسیده است. هزینه‌های جنگ به صورت تفکیک شده منتشر نشده است اما ۸۰ درصد این هزینه نظامی و ۲۰ درصد آن هزینه‌های غیرنظامی است. یکی از یادداشت‌های ویژه کالکالیست برای پرونده ۶۰۰ روز جنگ، به مساله حوزه فناوری و استارت‌آپ‌ها برمی‌گردد. این روزنامه می‌نویسد علی‌رغم آنکه موتور این صنعت همچنان روشن مانده و در سال ۲۰۲۴ با افزایش ۳۱ درصدی جذب سرمایه‌گذاری نسبت به ۲۰۲۳، توانسته است ۱۲ میلیارد دلار سرمایه جذب کند، اما همه ارزیابی در این حوزه کمی و ارقام نیست. خروج ۸۳۰۰ متخصص این حوزه به خارج اسرائیل، هزینه‌های غیرمستقیم عدم تأسیس استارت‌آپ‌ها، با هزینه‌های ناشی از تأخیر پروازها، حضور یک چهارم نیروهای این صنعت در جنگ بواسطه فراخوان نیروهای ذخیره و... آسیب جدی‌ای به این حوزه زده است و اینکه تصویر و اعتبار فناوری اسرائیل تا چه میزان آسیب دیده است پس از جنگ مشخص خواهد شد. اگر مانند امروز، کارآفرینان نوبا تقریباً بلافاصله پس از تأسیس شرکت‌شان سوار هواپیما می‌شوند و به نیویورک می‌روند و از آنجا مدیریت می‌کنند، پس از جنگ هم این اتفاق رخ دهد خواهیم دانست که آسیب عمیق و بلندمدت است. یادداشت دیگری از کالکالیست در این پرونده به تأثیر جنگ بر بخش خصوصی و هزینه زندگی نفر در این جنگ به آمار مجروحین نیاز به توانبخشی (قطع عضو یا مشکلات روانی) افزوده شده و پیش‌بینی می‌شود با حساب ۶۲ هزار عضو پیش از ۷ اکتبر مرکز توانبخشی، در سال ۲۰۲۸ تعداد اعضا به ۱۰۰ هزار نفر برسد. رقمی که برای ارتش اسرائیل بسیار زیاد و پرهزینه است. این اعداد زمانی بیشتر خود را نشان می‌دهد که ۸۰ درصد افراد مجروح پس از ۷ اکتبر زیر ۴۰ سال سن دارند و عمر طولانی و درمان آنها هزینه‌های زیادی را تحمیل خواهد کرد. میانگین سالانه هزینه هر سرباز عضو مرکز توانبخشی ۱۵۰ هزار دلار (۴۲ هزار دلار) برآورد شده است. یکی از آسیب‌های مورد توجه در اقتصاد اسرائیل، صنعت هواپیمایی است. قیمت بلیت‌ها اکنون در مقایسه با ۲۰۲۳ دو برابر شده است. بلیت نیویورک با هواپیمایی اسرائیل (آل آل) قبل از ۷ اکتبر ۹۰ دلار بوده است اما اکنون با توجه به شرایط تا ۲ هزار دلار هم می‌رسد. یادداشت دیگری از کالکالیست در این پرونده به تأثیر جنگ بر بخش خصوصی و هزینه زندگی خانوارها پرداخته است. مخصوصاً که افزایش نرخ بهره تأثیر زیادی بر درآمد خانوارها و کسب و کارهای خصوصی و کوچک گذاشته است. نرخ بهره از کمتر از نیم درصد به ۴.۵ درصد افزایش یافته است. براساس افزایش مالیات‌ها در سال ۲۰۲۵ برخانوار حدود ۷ هزار دلار (۲ هزار دلار) از درآمد خود را برای جبران کسری بودجه ناشی از جنگ پرداخت خواهد کرد که رقم قابل توجهی است. این در حالی است که برای سال‌های ۲۰۲۶ و ۲۰۲۷ تا ۱۰ هزار دلار (۲.۸ هزار دلار) در سال خواهد رسید. برخی هزینه‌های پنهان در سال‌های آتی غیر کمی‌اند. به جنگ هزینه‌های پنهان دیگری را هم به اسرائیل تحمیل کرده است. به طور مثال طی ۵ سال ۱۹ میلیارد دلار (۵.۵ میلیارد دلار) برای بازسازی اطراف نوار غزه و صحرای نقب هزینه باید شود. با پیش‌بینی می‌شود ۱.۷ میلیارد دلار (۰.۵ میلیارد دلار) برای مدارس و دانشگاه‌ها و آموزش اطراف غزه و مرز لبنان برای جبران پیامدهای جنگ باید کنار گذاشته شود. به هزینه‌های دیگر جنگ هم می‌توان اشاره کرد از جمله کاهش ۱۲.۳ درصدی ساخت و ساز و خروج ۸۰ هزار کارگر روزانه فلسطینی. البته ۳.۵ هزار کارگر خارجی که بیشتر از هند و سریلانکا هستند، تا حدودی سعی کرده‌اند کمبود کارگر را جبران کنند. پیمانکاران تخمین می‌زنند تحویل آپارتمان‌ها به دلیل کمبود کارگر با تأخیر ۹ ماهه روبه‌رو خواهد شد. در پایان ذکر این نکته هم ضروری است که اسرائیل با استفاده از کمک‌های آمریکا، پشتوانه طلا در بانک مرکزی، بالا بردن نرخ بهره، مالیات و... اقتصاد خود را در جنگ طولانی مدت تا حدودی کنترل کند و با بحران روبه‌رو نشود اما هزینه‌های بالای ۶۰۰ روز جنگ و پیامدهای آن در سال‌های آتی نمایان تر خواهد شد.

به‌سادگی می‌توان دریافت که بسیاری از آنها نه برپایه تخلف یا ناکامی مشخص وزرا، بلکه بر بستر ناراضی‌های محلی، رقابت‌های جناحی، یا حتی انتظارات غیرواقع‌بینانه از وزیر مربوطه شکل گرفته‌اند. این پدیده بویژه در وزارتخانه‌های پرچالش مانند آموزش و پرورش، صمت، کار و رفاه اجتماعی و اقتصاد بیش از سایر حوزه‌ها مشهود است. وزیری که با ساختار ناکارآمد، منابع محدود و الزامات پیچیده سیاست‌گذاری مواجه است، درعین حال باید پاسخگوی خواسته‌های پرشمار نمایندگان نیز باشد؛ خواسته‌هایی که گاه فراتر از ظرفیت‌های اجرایی یا چهارچوب وظایف وزارتخانه است. در چنین شرایطی، فرآیند استیضاح از ابزار نظارتی به تهدیدی دائمی برای نیم‌مدیریتی دولت تبدیل شده است. وزیری که همواره نگران طرح استیضاح است، کمتر ریسک می‌کند، کمتر تحول می‌آفریند و بیشتر به دنبال راضی نگه داشتن صاحبان افضاست. در شرایط کنونی کشور که با چالش‌های پیچیده اقتصادی، اجتماعی و مدیریتی مواجه است، ثبات در تیم اجرایی دولت یکی از مهم‌ترین پیش‌شرط‌های حکمرانی اثربخش است. این ثبات به معنای مصونیت وزرا از پاسخگویی نیست، بلکه به معنای کاربرد هوشمندانه ابزارهای نظارتی است که می‌توانند به تعادل میان نظارت و ثبات منجر شوند.

هند چهارمین اقتصاد جهان شد؟

دیروز تیتربخشی رسانه‌ها در ایران این بود که «هند چهارمین اقتصاد برتر جهان شد». این عبارت البته خیلی دقیق نبود چون هند قرار است تا پایان سال به چهارمین اقتصاد بزرگ جهان تبدیل شود. در واقع طبق گزارش چشم‌انداز اقتصادی جهان صندوق بین‌المللی پول (IMF) برای آوریل ۲۰۲۵، هند تا پایان سال ۲۰۲۵ (سال مالی ۲۰۲۴-۲۰۲۵) به چهارمین اقتصاد بزرگ جهان تبدیل خواهد شد. یک نکته دیگر را هم در نظر بگیرید که صندوق بین‌المللی پول اندازه یک اقتصاد را بر اساس تولید ناخالص داخلی اسمی اندازه‌گیری می‌کند. تولید ناخالص داخلی اسمی یعنی عددی که در آن تغییرات تورمی حذف نشده است. یعنی چه؟ بایبید وضعیت یک کشور فرضی را در نظر بگیرید. کشور الف در سال ۲۰۱۰، هزار دلار تولید ناخالص داخلی داشته است. حالا اگر در سال ۲۰۲۴، تولید ناخالص داخلی کشور الف به هزار دلار رسیده باشد باید دید که چه میزان از این افزایش به خاطر تورم و بالا رفتن قیمت‌هاست و چه میزان به خاطر بالا رفتن خود میزان تولید؟ با این حال بالاخره هند توانسته به این مرتبه برسد و در صورتی که اتفاق خاصی رخ ندهد در پایان سال، چهارمین اقتصاد بزرگ جهان پس از ایالات متحده، چین و آلمان خواهد بود و زاین را جا خواهد گذاشت؛ این کار بزرگی است. برای اینکه بزرگی این کار را بدانید باید برخی عدد و رقم‌ها را با هم مرور کنیم. هند در سال ۲۰۱۴ یعنی ۱۱ سال پیش دهمین اقتصاد بزرگ جهان بوده است و ظرف این مدت کوتاه توانسته ۶ پله بالا بیاید. تولید ناخالص داخلی با GDP در این بازه زمانی بیش از دو برابر شده است. به طور

دیگر کشورها، گویای تفاوت بنیادین در نگاه به این ابزار نظارتی است. استیضاح وزرا در آمریکا دشوار، سنگین و بسیار نادر است. در ایالات متحده آمریکا، استیضاح وزرا یا رئیس جمهوری به عنوان «نقض سوگند، خیانت یا فساد» تعریف شده و نیازمند تأیید در دو مجلس (نمایندگان و سنا) با درصد آرای بسیار بالا و مستندات قضایی است. در این کشور مجلس نمایندگان می‌تواند وزرا را به دلیل «خیانت، رشوه‌خواری یا سایر جنایات بزرگ و تخلفات» استیضاح کند. اگر استیضاح تصویب شود، پرونده به سنا می‌رود. سنا محاکمه می‌کند و با رأی دو سوم اعضا می‌تواند وزیر را از کار برکنار کند. در عمل، در این کشور تمرکز استیضاح بیشتر روی رئیس جمهوری است؛ اما وزرا هم می‌توانند به ندرت هدف قرار گیرند. در آلمان، استیضاح وزرا دشوار و به صورت مستقیم غیرممکن است. تنها صدراعظم آلمان اختیار عزل یا انتصاب وزرا را دارد و پارلمان (بوندستاگ) نمی‌تواند مستقیماً وزیری را برکنار کند. پارلمان با رأی عدم اعتماد نسبت به کل دولت می‌تواند باعث تغییر وزرا شود (نه به‌طور مستقیم یک وزیر خاص). در فرانسه، مجلس ملی می‌تواند از وزرا سلب اعتماد کند (معمولاً از نخست‌وزیر)؛ ولی سلب اعتماد از نخست‌وزیر ساده‌تر از یک وزیر خاص است. استیضاح وزرا در کشور فرانسه نادر و بیشتر جنبه نمادین و

۶۰۰ روز جنگ؛ ۴۰ میلیارد و ۴۰۰ میلیون دلار هزینه

تقریباً ۵ میلیارد دلار کمک مستقیم ایالات متحده به اسرائیل بوده است.

یک گزارش که دیروز در الجزیره منتشر شد حاکی از این بود که اسرائیل در حال استفاده از برخی موشک‌های آتش‌زاست که باعث سوختگی شدید می‌شود و با توجه به اینکه درمانی برای آن وجود ندارد، ظرف چند روز باعث زجرکش شدن زخمی‌های فلسطینی می‌شود. این تنها جنایت اسرائیل نیست. در کرانه باختری رود اردن، اسرائیل ۴ هزار و ۲۰۰ خانواده را در اردوگاه نورشمس و طولکرم بی‌خانمان کرده است. باز هم برگردیم به غزه. جایی که یک مدیر وزارت بهداشت فلسطین گفته در حال حاضر ۲۰ درصد از بیمارستان‌های غزه نمی‌توانند خدمات اورژانس بدهند و ۳۶۰ نفر از کادر پزشکی در غزه دستگیر شده‌اند.

دو خبر دیگر هم اینکه، دیروز روزنامه هآرتس به نقل از یک منبع امنیتی اسرائیلی نوشت که برخلاف اظهارات نتانیاهو، سرویس‌های امنیتی اسرائیل ترور محمد سنوار، رئیس شاخه نظامی حماس را تأیید نکرده‌اند و از سوی دیگر دیروز جنگنده‌های رژیم صهیونیستی چهار حمله هوایی به فرودگاه صنعا انجام دادند و یک هواپیمای خطوط هوایی یمن و نیز ساختمان گمرک فرودگاه بین‌المللی صنعا را هدف قرار دادند.

یادداشت

مرز باریک پاسخگویی و بی‌ثباتی:

تأملی بر سهولت استیضاح وزیران در ایران

فرشیدفرحانکیان
حقوقدان

در بسیاری از نظام‌های دموکراتیک، «استیضاح» نه فقط یک ابزار نظارتی، بلکه نماد کارکرد پارلمان در کنترل و توازن قدرت است. ابزاری که در ذات خود، باید به تقویت پاسخگویی قوه مجریه، افزایش شفافیت و ارتقای کیفیت حکمرانی بینجامد. اما این اصل پذیرفته‌شده، در برخی ساختارها ازجمله در نظام سیاسی کشور ما، صورتی دیگر یافته است؛ سهولت بی‌سابقه در اجرای استیضاح، بدون ضوابط کارشناسی و فرآیندهای فیلتر کننده، به ابزاری سیاسی و گاه فشار بدل شده است. مطابق اصل ۸۹ قانون اساسی نمایندگان مجلس شورای اسلامی می‌توانند با امضای حداقل ۱۰ نفر، وزیران را به محض علنی مجلس بکشانند و در صورت رأی مخالف اکثریت مطلق نمایندگان حاضر (بند (ه) اصلاحی ۱۳۸۷/۵/۱۲۸ به ماده ۱۲۰ الحاقی ۱۳۸۷/۹/۲۶ قانون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی)، آن وزیر را از کار برکنار خواهد شد. این در حالی است که در اغلب کشورها، فرآیند استیضاح سخت‌گیرانه‌تر، زمان‌برتر و وابسته به تشریفات قضایی یا کارشناسی مستقل است. مرور سازوکارهای استیضاح در

روایت باریکه

مصطفی‌آرانی
دبیر ایران آنلاین

امروز، روز شش‌صدم جنگ غزه است. در این مدت بیش از ۵۴ هزار فلسطینی به شهادت رسیدند، یعنی تقریباً هر روز ۹۰ نفر. به اندازه هجده خانواده پنج نفره شامل یک پدر و مادر و سه فرزند. همین دیروز هم اعلام شد که ۵۵ فلسطینی در این منطقه جان باختند. هشتاد و سه روز است که غزه در محاصره کامل است و در این مدت کمتر از یکصد کامیون توانستند وارد این منطقه شوند.

دیروز مهم‌ترین موضوع، موافقت حماس با یک آتش‌بس بود که طبق آن ۱۰ اسیر اسرائیلی و برخی از اجساد آنها در ازای آزادی تعدادی از زندانیان فلسطینی رها شوند. با این حال اسرائیلی‌ها گفتند پیش‌نهادی که حماس با آن موافقت کرده آن چیزی نیست که ما با آن موافق هستیم و عملاً این فرصت آتش‌بس هم از بین رفت. اسرائیل دیروز اعلام کرد که تاکنون ۴۰ میلیارد و ۴۰۰ میلیون دلار خرج جنگ غزه کرده است، یعنی هر روز ۶۷ میلیون و ۳۳۳ هزار دلار. از این میزان